

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

11.5.2011

EP-PE_TC1-COD(2010)0349

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. mail 2011. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/.../EL põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite piduriseadmete kohta (kodifitseeritud tekst)

(EP-PE_TC1-COD(2010)0349)

PE 463.391

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 11. mail 2011. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/.../EL põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite piduriseadmete kohta (kodifitseeritud tekst)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²,
ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 6. aprilli 1976. aasta direktiivi 76/432/EMÜ põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite piduriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta³ on korduvalt oluliselt muudetud⁴. Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks kõnealune direktiiv kodifitseerida.

---

¹ ELT C 107, 6.4.2011, lk 75.

² Euroopa Parlamendi 11. mai 2011. aasta seisukoht.

³ EÜT L 122, 8.5.1976, lk 1.

⁴ Vt VI lisa A osa.

- (2) Direktiiv 76/432/EMÜ on üks mitmest üksikdirektiividest, mis kuulub nõukogu direktiiviga 74/150/EMÜ, mis on asendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiviga 2003/37/EÜ põllu- või metsamajanduslike traktorite, nende haagiste ja pukseeritavate vahetatavate masinate, ja nende masinate jaoks mõeldud süsteemide, nende osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse andmise kohta ja direktiivi 74/150/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta¹, sätestatud EÜ tüübikinnituse süsteemi ja millega kehtestatakse tehnilised näitajad piduriseadmete kohta. Need tehnilised näitajad on seotud liikmesriikide õigusaktide lähendamisega direktiivile 2003/37/EÜ, millega sätestatakse EÜ tüübikinnituse menetlus, mida tuleb kohaldada igat tüüpi traktorile. Seetõttu kohaldatakse käesoleva direktiivi suhtes direktiivis 2003/37/EÜ kehtestatud põllu- või metsamajanduslike traktorite, nende haagiste ja pukseeritavate vahetatavate masinate süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke käsitlevaid sätteid.
- (3) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud VI lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. “Põllu- või metsamajanduslik traktor” on mis tahes rataste või roomikutega varustatud mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks telge ja mille tähtsaim omadus on veojõud ning mis on spetsiaalselt kavandatud vedama, lükkama, kandma või kasutama teatavaid põllu- või metsamajanduses kasutatavaid tööriistu, masinaid või haagiseid. See võib olla ette nähtud koorma või reisijate veoks.

---

¹ ELT L 171, 9.7.2003, lk 1.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse üksnes selliste esimeses lõikes määratletud traktorite suhtes, mis on varustatud õhkrehvidega ning mille maksimaalne valmistajakiirus on 6-40 km/h.

Artikkel 2

1. Traktorite suhtes, mis vastavad käesoleva direktiivi nõuetele, ei tohi liikmesriigid piduriseadmetega seotud põhjustel:
  - a) keelduda traktoritüübile EÜ tüübikinnituse andmisest, ega siseriikliku tüübikinnituse andmisest, ega
  - b) keelduda traktori registreerimisest, ega keelata traktori müüki või kasutuselevõtmist.
2. Liikmesriigid võivad keelduda siseriikliku tüübikinnituse andmisest traktoritüübile piduriseadmetega seotud põhjustel, kui käesoleva direktiivi nõuded ei ole täidetud.

Artikkel 3

Liikmesriigid ei tohi keelata traktori kasutamist piduriseadmetega seotud põhjustel, kui sellised traktorid on varustatud I–IV lisas nimetatud seadmetega, mis vastavad kõnealustes lisades ettenähtud nõuetele.

Artikkel 4

Traktorile EÜ tüübikinnituse andnud liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et tagada informeeritus kõikidest I lisa punktis 1.1 nimetatud osades või karakteristikutes tehtud muudatustest. Kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused otsustavad muudatustega traktoritüübi uuesti katsetamise ning uue katseprotokolli koostamise vajaduse üle. Kui selliste katsete järel ilmneb kõrvalekaldumine käesoleva direktiivi nõuetest, siis muudatust ei kinnitata.

Artikkel 5

Muudatused, mis on vajalikud I kuni V lisades esitatud nõuete kohandamiseks tehnika arenguga, võetakse vastu direktiivi 2003/37/EÜ artikli 20 lõikes 3 osutatud korras.

Artikkel 6

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 7

Direktiiv 76/432/EMÜ mida on muudetud VI lisa A osas loetletud direktiividega tunnistatakse kehtetuks; see ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud VI lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile kooskõlas VII lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 8

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [...].

Artikkel 9

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

MÕISTED, EÜ TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE, EÜ TÜÜBIKINNITUS, KONSTRUKTSIOONI- JA PAIGALDUSNÕUDED

1. MÕISTED

1.1. Traktoritüüp seoses piduriseadmetega

Traktoritüüp seoses piduriseadmetega – traktorid, mis ei erine järgmiste oluliste omaduste poolest:

1.1.1. tühi mass, nagu on määratletud punktis 1.18;

1.1.2. täismass, nagu on määratletud punktis 1.16;

1.1.3. massi jaotumine telgede vahel;

1.1.4. igale teljele rakenduv suurim lubatud täismass;

1.1.5. maksimaalne valmistajakiirus;

1.1.6. eri tüüpi piduriseade (eelkõige haagise pidurdamiseks ettenähtud seadmete olemasolu või puudumine);

- 1.1.7. pidurdatavate telgede arv ja paigutus;
- 1.1.8. mootoritüüp;
- 1.1.9. maksimaalsele kiirusele vastav jõuülekandearv;
- 1.1.10. rehvi mõõtmed (pidurdatavad teljed).

1.2. Piduriseade

Piduriseade – osade kombinatsioon, mille ülesanne on järk-järgult vähendada liikuva traktori kiirust või see peatada või hoida juba peatatud traktor seisvana. Kõnealused funktsioonid on kindlaks määratud punktis 4.1.2. Seade koosneb pidurdusseadisest, jõuülekandest ja tegelikust pidurist.

1.3. Reguleeritav pidurdamine

Reguleeritav pidurdamine – pidurdamine, mille kestel seadme tavapärase töövahemikus pidurite rakendamisel või lahutamisel:

- 1.3.1. saab juht pidurdusseadise abil igal ajal suurendada või vähendada pidurdusjõudu;
- 1.3.2. pidurdusjõud toimib pidurdusseadise toimega samas suunas (monotoonne funktsioon);

1.3.3. saab pidurdusjõudu kergesti ja piisava täpsusega reguleerida.

1.4. Pidurdusseadis

Pidurdusseadis – juhi poolt otse käivitav osa, mis varustab jõuülekannet pidurdamiseks või pidurduse reguleerimiseks vajaliku energiaga. Kõnealune energia võib olla juhi lihasjõud või juhi poolt kontrollitavast muust allikast pärit energia või kõnealuste eri energialiikide kombinatsioon.

1.5. Jõuülekanne

Jõuülekanne – pidurdusseadise ja piduri vahel paiknev ning nende toimet ühendav osade kombinatsioon. Jõuülekanne võib olla mehaaniline, hüdrauliline, pneumaatiline, elektriline või segatüüpi. Kui pidurdusjõud saadakse energiaallikast või energiaallika abil, mis ei sõltu juhust, kuid on tema poolt reguleeritav, siis loetakse ka seadmes olev energiavaru jõuülekande osaks.

1.6. Pidur

Pidur – osa, milles kujunevad välja sõiduki liikumisele vastumõju avaldavad jõud. See võib olla hõõrdpidur (kui jõud tekitatakse traktori kahe üksteise suhtes liikuva osa hõõrdumisel), elektriline pidur (kui jõu tekitaja on elektromagnetiline toime traktori kahe osa vahel, mis teineteise suhtes liiguvad, kuid ei puutu kokku), hüdroajamiga pidur (kui jõud tekivad vedeliku toime traktori kahe üksteise suhtes suhteliselt liikuva osa vahel) või mootorpidur (kui pidurdusjõud tulenevad mootori pidurdamistoime juhitud suurenemisest, mis kantakse üle ratastele).

Seade, mis lukustab mehaaniliselt traktori jõuülekanne, kuid mida ei saa kasutada traktori liikumisel, loetakse seisupiduriks.

1.7. Piduriseadmete eri tüübid

Piduriseadmete eri tüübid – seadmed, mis erinevad järgmiste oluliste tunnuste poolest:

1.7.1. ühe või mitme osa omadused, näiteks materjal, kuju või suurus;

1.7.2. osade paigutus.

1.8. Pidurisüsteemi osa

Pidurisüsteemi osa – üks üksikosadest, mis kokkumonteerituna moodustavad piduriseadme.

1.9. Ahelpidurdus

Ahelpidurdus – autorongide pidurdus seadme abil, millel on järgmised karakteristikud:

1.9.1. astmeliselt käivitatav ainujuhtimisseadis, mille käivitab juht juhiistmelt ühe käeliigutusega;

- 1.9.2. autorongi sõidukite pidurdamiseks kasutatud energia saadakse samast allikast (see võib olla juhi lihasenergia);
- 1.9.3. piduriseadeldis tagab iga autorongi koosseisus oleva sõiduki samaaegse või sobivalt ajastatud pidurduse, olenemata nende suhtelisest asendist.
- 1.10. Osapidurdamine
Osapidurdamine – autorongide pidurdus seadme abil, millel on järgmised karakteristikud:
  - 1.10.1. üks juhtseade, mille juht saab oma istmelt ühe liigutusega järk-järgult käivitada;
  - 1.10.2. autorongi sõidukite pidurdamiseks kasutatav energia saadakse kahest eri allikast (üks nendest võib olla juhi lihasenergia);
  - 1.10.3. piduriseadeldis tagab iga autorongi koosseisus oleva sõiduki samaaegse või sobivalt ajastatud pidurduse, olenemata nende suhtelisest asendist.
- 1.11. Sõltumatu energiaallikaga pidurdus
Sõltumatu energiaallikaga pidurdus – autorongi pidurdus seadme abil, millel on järgmised karakteristikud:

- 1.11.1. traktori pidurdusseadis, mis on haagismasina pidurdusseadisest sõltumatu; nimetatud seadis on paigaldatud traktorile selliselt, et juht saaks seda juhiistmelt kergesti käivitada;
- 1.11.2. haagismasinate pidurdamiseks kasutatud energia ei ole juhi lihasenergia.
- 1.12. Sõltumatu pidurdus
Sõltumatu pidurdus – autorongide pidurdus seadme abil, millel on järgmised karakteristikud:
  - 1.12.1. traktori pidurdusseadis, mis on sõltumatu haagise pidurdusseadisest, mis on kõikidel juhtudel paigaldatud traktorile selliselt, et juht saaks seda juhiistmelt kergesti käivitada;
  - 1.12.2. haagismasinate pidurdamiseks kasutatud energia ei ole juhi lihasenergia.
- 1.13. Automaatpidurdus
Automaatpidurdus – haagismasina või haagismasinate automaatne pidurdus, mis tekib ühendatud autorongi osade üksteisest eraldumisel, kaasa arvatud eraldumine haakeseadise murdumise tõttu, ilma et see mõjutaks autorongi ülejäänud osa pidurdustõhusust.

1.14. Pealejooksupidurdus

Pealejooksupidurdus – pidurdus jõudude abil, mis tekivad liikuva haagise lähenemisel traktorile.

1.15. Täismassiga traktor

Täismassiga traktor – suurima lubatud massiga traktor, kui ei ole kindlaks määratud teisiti.

1.16. Täismass

Täismass – tootja poolt kindlaksmääratud tehniliselt lubatud suurim mass (kõnealune mass võib olla suurem kui suurim lubatud täismass).

1.17. Tühimassiga traktor

Tühimassiga traktor – täispaakide ja -radiaatoritega töökorras traktor, mille juhi mass on 75 kg, kuid mis on ilma reisijate, lisaseadmete või koormata.

1.18. Tühimass

Tühimass – on tühja traktori mass.

2. EÜ TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE
  - 2.1. Traktoritüübi EÜ tüübi kinnituse taotluse peab piduriseadme puhul esitama tootja või tema volitatud esindaja.
  - 2.2. Tüübi kinnitustaotlusega peavad kaasas olema järgmised dokumendid kolmes eksemplaris:
    - 2.2.1. traktoritüübi kirjeldus vastavalt punktides 1.1.1–1.1.10 nimetatule. Esitada tuleb ka tootja või tema volitatud esindaja poolt traktoritüübile antud numbrid ja/või sümbolid;
    - 2.2.2. piduriseadme moodustavate ja nõuetekohaselt määratletud osade loetelu;
    - 2.2.3. piduriseadme joonis, millel on näidatud iga osa asukoht traktoris ja mis võimaldab erinevaid osasid kergesti paigaldada ja kindlaks määrata.
  - 2.3. Esitada tuleb ka järgmised:
    - 2.3.1. kinnitatava traktoriliigile tüüpiline traktor;
    - 2.3.2. nõutavad joonised maksimaalselt formaadis A4 (210 × 297 mm) või nimetatud formaadiks kokku voldituna ja vastavas mõõtkavas joonestatuna.
3. EÜ TÜÜBIKINNITUS

EÜ tüübi kinnitustunnistusele lisatakse V lisas esitatud vorm.

- 4. KONSTRUKTSIOONI- JA PAIGALDUSNÕUDED
  - 4.1. Üldine
    - 4.1.1. Piduriseade
      - 4.1.1.1. Piduriseade peab olema konstrueeritud, ehitatud ja paigaldatud nii, et traktor vastaks tavapärastes kasutustingimustes, võimalikust vibratsioonist olenemata, käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele.
      - 4.1.1.2. Eelkõige peab piduriseade olema konstrueeritud, ehitatud ja paigaldatud nii, et see oleks korrosiooni- ja vananemiskindel.
    - 4.1.2. Piduriseadme toimimine

Punktis 1.2 määratletud piduriseade peab vastama järgmistele tingimustele:

      - 4.1.2.1. Sõidupidur
        - 4.1.2.1.1. Sõidupidur peab võimaldama traktori liikumise kontrollimist ja traktori peatamist ohutult, kiiresti ja tõhusalt mis tahes maksimaalse valmistajakiiruse ja lubatud koorma korral nii tõusu kui ka languse puhul. Seadet peab olema võimalik reguleerida. Need tingimused loetakse täidetuks, kui on järgitud II lisa nõudeid.

Juht peab saama kasutada sõidupidurit oma istmelt ja säilitama vähemalt ühe käega kontrolli traktori juhtimisseadme üle. Traktori sõidupidur võib sisaldada nii parema kui ka vasaku käe jaoks ettenähtud seadmeid. Neid peab olema võimalik ühendada, et neid saaks käivitada ühe toiminguga, ja samuti uuesti lahti ühendada.

Igal seadmel, nii parema kui ka vasaku käe omal, peab olema kas manuaalne või automaatne reguleerimissüsteem, millega oleks võimalik pidurite tasakaalu lihtsalt taastada.

4.1.2.2. Seisupidur

4.1.2.2.1. Seisupidur peab võimaldama traktori mis tahes tõusu või languse puhul paigal hoida isegi juhi puudumise korral, kusjuures piduri tööpinnad hoitakse lukustusasendis puhtmehaanilise seadme abil. See on võimalik jõuülekannet mõjutava piduri abil. Juht peab saama seisupidurit kasutada oma istekohalt; vajaliku toimivuse saavutamiseks on lubatud toiminguid korrata.

4.2. Piduriseadmete karakteristikud

4.2.1. Traktori piduriseadmete kogum peab vastama sõidu- ja seisupiduri suhtes kehtivatele nõuetele.

4.2.2. Sõidu- ja seisupiduriseadmetel võivad olla ühised osad juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 4.2.2.1. peab olema vähemalt kaks juhtseadet, mis teineteisest ei sõltu ning on juhile juhiistmelt kergesti ligipääsetavad; see nõue peab olema täidetud ka juhul, kui juht kannab turvavööd;
- 4.2.2.2. mis tahes muu osa kui pidurite purunemise korral (nagu on määratletud punktis 1.6) või sõidupiduriseadme igasuguse muu rikke korral (talitlushäire, energiavaru osaline või täielik ammendumine) peab olema võimalik traktor peatada aeglustusega, mis on vähemalt 50% II lisa punktis 2.1.1 sätestatud väärtusest.
- Need tingimused on täidetud, kui pidurduse jääktõhusus saavutatakse keskpikitasapinna mõlemal küljel asuvatel ratastel (ilma et traktor oma kursist kõrvale kalduks).
- Käesoleva jao kohaldamisel ei peeta hoova ja nuki koostude või sarnaste koostude, mille abil pidureid kasutatakse, purunemist tõenäoliseks.
- 4.2.3. Muu energia kui juhi lihasjõu kasutamise korral piisab ühest sellisest energiaallikast (hüdropump, õhukompressor jne), kui punkti 4.2.2 nõuded on täidetud.
- 4.2.4. Sõidupiduriseade peab toimima vähemalt ühe telje mõlemale rattale.
- 4.2.5. Sõidupiduriseadme toime peab jaotuma telgede vahel nii, et see toimiks ühe telje ratastele sümmeetriliselt traktori keskpikitasapinna suhtes.

- 4.2.6. Sõidupiduriseade ja seisupiduriseade peavad toimima pidurduspindadele, mis on ratastega piisavalt tugevate osade abil püsivalt ühendatud. Pidurduspind ei tohi olla ratastest lahutatav. Kui pidurdamine toimib mitme telje suhtes, võib ühe telje lahti ühendada, kui sõidupiduri aktiveerimine taasühendab nimetatud telje automaatselt ja kui taasühendusseadme rikke korral toimub see automaatselt.

Kui pidurdamine toimib ühe telje suhtes, tuleb diferentsiaal paigaldada sõidupiduri ja selle telje rataste vahele; kui pidurdamine toimib kahe telje suhtes, võib diferentsiaali paigaldada sõidupiduri ja ühe telje rataste vahele.

- 4.2.7. Pidurite kulumist peab saama kergesti kompenseerida manuaalse või automaatse reguleerimissüsteemi abil. Peale selle peab juhtseadmel ning jõuülekande ja pidurite osadel olema käigupikkuse varu, mis pidurite kuumenemise või piduri hõõrdkatete teatava kulumisastme juures tagab tõhusa pidurdamise ilma vahetu reguleerimiseta.

- 4.2.8. Hüdroajamiga pidurite puhul peavad vedelikumahutite täiteavad olema kergesti ligipääsetavad; peale selle peavad varuvedeliku mahutid olema valmistatud nii, et varuvedeliku taset saaks kergesti kontrollida mahuteid avamata.

- 4.2.9. Igal salvestatud energia arvel käivitatava piduriga traktoril, mille ettenähtud pidurdustõhusust ei ole võimalik ilma varuenergiata saavutada, peab lisaks võimalikule manomeetrile olema nähtavat või kuuldavat signaali edastav hoiatusseadis, kui energia seadme ükskõik millises piduriventilile eelnevas osas langeb alla 65 % normaalväärtusest või veelgi madalamale. Kõnealune seade peab olema otse ja püsivalt vooluahelasse ühendatud.
- 4.2.10. Ilma et see piiraks punkti 4.1.2.1 nõuete kohaldamist, peab energiavaru juhul, kui abienergiaallika kasutamine on piduriseadme toimimiseks oluline, suutma mootori seiskumise korral tagada sellise pidurdustõhususe säilimise, millest piisab traktori peatamiseks ettenähtud tingimustel.
- 4.2.11. Abiseadmed peavad saama energiat ainult sellisel viisil, et nende töötamine isegi energiaallika rikke korral ei põhjustaks piduriseadmeid toitva varuenergia langemist alla punktis 4.2.9 nimetatud taset.
-

II LISA

PIDURDAMISKATSED JA PIDURISEADMETE TÕHUSUS

1. PIDURDAMISKATSED

1.1. Üldine

- 1.1.1. Sõidupiduri tõhusus põhineb pidurdustEEKONNAL, mis arvutatakse punktis 2.1.1.1 sätestatud valemi alusel. PeatumistEEKOND on vahemaa, mille traktor läbib alates hetkest, mil juht alustab piduri juhtseadme käivitamist, kuni traktori peatumishetkeni.

Seisupiduriseadme ettenähtud tõhususe aluseks on võime hoida traktorit paigal nii tõhusul kui ka langusel.

- 1.1.2. Traktori tüübikinnituse korral mõõdetakse pidurdustõhusust teekatsetustel, mille tingimused on järgmised:

- 1.1.2.1. traktori massist tulenev seisund peab vastama tüübigatsetuses ettenähtud tingimustele ning kajastuma katseprotokollis;
- 1.1.2.2. katsetamise ajal ei tohi piduri juhtseadmele ettenähtud tõhususe saavutamiseks rakendatav jõud olla suurem kui 60 daN piduripedaali puhul ja 40 daN käsipiduri puhul;
- 1.1.2.3. teekate peab võimaldama head haardumist;

- 1.1.2.4. katsetamise ajal ei tohi olla tulemusi mõjutavat tuult;
- 1.1.2.5. katsetamise alguses peavad rehvid olema jahtunud ning nende rõhk peab vastama seisva traktori rataste tegeliku koormuse puhul ettenähtud rõhule;
- 1.1.2.6. ettenähtud tõhusus peab olema saavutatav rataste lukustumiseta, traktori kursist kõrvalekaldumiseta ning tavapärasest erineva vibratsioonita.
- 1.1.3. Katsete ajal peavad traktoril olema kõik tootja poolt haagismasina piduriseadme toimimiseks ettenähtud osad, nagu sellele on viidatud I lisa punktides 1.9, 1.10, 1.11 ja 1.12.
- 1.2. 0 tüübi katsetus
(tavaline tõhususkatse jahtunud piduritega)
- 1.2.1. Üldine
- 1.2.1.1. Katse alguses peavad pidurid olema jahtunud. Pidur loetakse jahtunuks, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
  - 1.2.1.1.1. kettal või trumli välispinnal mõõdetud temperatuur peab olema alla 100 °C;
  - 1.2.1.1.2. täielikult suletud pidurite puhul, kaasa arvatud õlipidurid, peab temperatuur korpusest väljaspool olema alla 50 °C;

- 1.2.1.1.3. pidurid peavad olema ühe tunni kasutamata.
- 1.2.1.2. Pidurdamiskatse ajal ei tohi pidurdamata telge, kui seda saab lahutada, ühendada pidurdatava teljega.
- 1.2.1.3. Katsetingimused on järgmised:
  - 1.2.1.3.1. traktor peab olema suurima täismassiga ning pidurdamata telje kohta peab samuti olema tehniliselt lubatud täismass; pidurdatava telje rattad peavad olema varustatud suurimate tootja poolt antud traktori jaoks ettenähtud rehvidega. Kõikide ratastega pidurdavate traktorite puhul peab esiteljel olema suurim tehniliselt lubatud täismass;
  - 1.2.1.3.2. katset tuleb korrata tühimassiga traktoriga, millel on ainult juht ja vajaduse korral katsetulemuste kontrollimise eest vastutav isik; traktor peab olema varustatud suurimate tootja poolt soovitatud rehvidega;
  - 1.2.1.3.3. minimaalse tõhususe piirväärtused, mis on saadud nii tühi- kui täismassiga traktori katsetamisel, on esitatud punktis 2.1.1;
  - 1.2.1.3.4. tee peab olema ühtlane.
- 1.2.2. 0 tüübi katsetus tuleb teha järgmistel tingimustel:
  - 1.2.2.1. maksimaalsel valmistajakiirusel tühikäigul;

- 1.2.2.2. tuleb saavutada ettenähtud vähim tõhusus.
- 1.3. I tüübi katsetus
(pidurdustõhususe vähenemiskatse)
  - 1.3.1. Täismassiga traktorite katsetamisel peab energiatoide olema võrdväärne sama ajavahemiku jooksul registreeritud energiatoitega täismassiga traktoril, mis liigub keskmise kiirusega $80 \% \pm 5 \%$ 0 tüübi katsetuse jaoks sätestatud kiirusest 1 km pikkusel 10 % kaldega teel tühikäigul.
  - 1.3.2. Katse lõpus mõõdetakse sõidupiduriseadme jääktõhusust samadel tingimustel nagu 0 tüübi katsetuses tühikäigul (temperatuuritingimused võivad muidugi erineda).

2. PIDURISEADMETE TÕHUSUS

2.1. Sõidupiduriseadmed

2.1.1. Traktorite sõidupidurid peavad:

- 2.1.1.1. 0 tüübi katse tingimustes tuleb saavutada peatumisteed, mis arvutatakse järgmiselt:

$$S_{\max} \leq 0,15 V + (V^2/116)$$

kus

V on maksimaalne valmistajakiirus (km/h), ja

$S_{\max}$ on maksimaalne peatumisteed meetrites;

- 2.1.1.2. pärast I tüübi katsetust saavutama jääktõhususe, mis ei ole alla 75 % ettenähtud jääktõhususest ja alla 60 % 0 tüübi katsetuse ajal registreeritud väärtusest (tühikäigul).
  - 2.2. Seisupiduriseadmed
    - 2.2.1. Seisupiduriseade peab ka juhul, kui see on kombineeritud ühega muudest piduriseadmetest, võimaldama täismassiga traktorit paigal hoida 18 % tõusul või langusel.
    - 2.2.2. Traktoritel, millel on lubatud ühe või mitme haagise haakeseadmed, peab seisupiduriseade suutma hoida tühimassiga traktori ja sama massiga (mitte üle kolme tonni) pidurdamata haagise kombinatsiooni paigal 12 % tõusul või langusel.
    - 2.2.3. Ettenähtud tõhususe saavutamiseks mitut käivitamist vajava seisupiduriseadme võib lugeda vastuvõetavaks.
-

III LISA

VEDRUAKUD

1. MÕISTE

Vedruakud – piduriseadmed, mis saavad pidurdamiseks vajaliku energia akumulaatorina toimiva ühe või mitme vedru abil.

2. ERINÕUDED

2.1. Vedruakut ei kasutata sõidupidurina.

2.2. Ükski rõhu piirväärtuse võimalik väike muutus piduri survekambriga toiteahelas ei tohi põhjustada pidurdusjõu märgatavat muutumist.

2.3. Vedru survekambriga toiteahelas peab olema energiaallikas, mis ei toida muid seadmeid ega seadiseid. Seda nõuet ei kohaldata, kui vedrusid on võimalik kahe või mitme sõltumatu süsteemi abil kokkusurutud asendis hoida.

2.4. Seade peab olema konstrueeritud nii, et pidureid on võimalik rakendada ja vabastada vähemalt kolm korda alates suurima valmistajarõhuga võrdsest algrõhust vedru survekambris. Selle nõude täitmisel peavad pidurid olema võimalikult täpselt reguleeritud.

- 2.5. Rõhk survekambris, millest väiksema rõhu puhul vedrud hakkavad käitama pidureid, mis on võimalikult täpselt reguleeritud, ei tohi olla suurem kui 80 % tavapäraselt kasutatava rõhu minimaalsest tasemest.
  - 2.6. Rõhu langemisel survekambris tasemeni, mis paneb piduriosad liikuma, peab käivituma hoiatusseadis. Selle nõude täitmisel võib kasutada I lisa punktis 4.2.9 nimetatud hoiatusseadist.
  - 2.7. Vedruakudega varustatud traktorid, millega on lubatud vedada ahelpidurdust või osapidurdust võimaldavate piduritega haagiseid, peab vedruakude automaatne rakendumine esile kutsuma haagise pidurite rakendumise.
  - 3. VABASTUSSEADE
  - 3.1. Vedruakud peavad olema projekteeritud nii, et rikke korral oleks võimalik need tavapärast juhtseadet kasutamata vabastada. Selleks võib kasutada abiseadet (pneumaatilist, mehaanilist jne).
  - 3.2. Sõidukis tuleb hoida tööriista või mutrivõtit, kui see võib olla vajalik punktis 3.1 nimetatud abiseadme töölepanekuks.
-

IV LISA

SEISUPIDURDUS PIDURISILINDRITE MEHAANILISE LUKUSTUSE TEEL (LUKUSTUSSEADMED)

1. MÕISTE

Pidurisilindrite mehaaniline lukustus – seade, mis kindlustab seisupidurduse piduri kolvivarda mehaanilise kinnikiilumise teel.

Mehaaniline lukustumine toimub siis, kui lukustuskamber tühjendatakse suruõhust; mehaaniline lukustusseade peab olema projekteeritud nii, et seda saab vabastada, kui lukustuskambris tekitatakse uuesti ülerõhk.

2. ERINÕUDED

2.1. Kui rõhk lukustuskambris läheneb mehaanilise lukustuse tasandile, peab tööle hakkama optiline või akustiline signaalsüsteem.

2.2. Mehaanilise lukustusseadmega piduri tööseade peab käivituma ükskõik kumma energiaallika abil.

2.3. Lukustatud pidurisilinder peab olema vabastatav ainult juhul, kui pidur pärast nimetatud vabastamist kindlasti tööle hakkab.

2.4. Lukustuskambrit toitva energiaallika rikke korral peab olema võimalik kasutada abilukustusseadet (näiteks mehaanilist või pneumaatilist), mis kasutab näiteks ühes traktori rehvis olevat õhku.

V LISA

NÄIDIS

Ametiasutuse nimi

EÜ TÜÜBIKINNITUSTUNNISTUSE LISA
PÕLLU- JA METSAMAJANDUSLIKE RATASTRAKTORITE
PIDURISADMETE KINNITAMINE

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiivi 2003/37/EÜ (põllu- või metsamajanduslike traktorite, nende haagiste ja pukseeritavate vahetatavate masinate, ja nende masinate jaoks mõeldud süsteemide, nende osade ja eraldi seadmetike tüüfikinnituse andmise kohta) artikkel 4)

EÜ tüüfikinnituse nr: .....

17. Katse ajal kasutatud rehvide mõõtmised:

	Telg 1	Telg 2
Rehvi mõõtmised	.....	.....

18. Pidurduskatse tulemus:

18.1	Sõidupiduri tõhusus	Traktori kiirus katse ajal (km/h)	Arvutatud tõhusus (m/s ²)	Pidurdusseadisele kohaldatud jõud (daN)
18.1.1.	0 tüübi katse			
	Tühimass	.....	.....	.....
	Täismass	.....	.....	.....
18.1.2	I tüübi katsed	.....	.....	.....

- 18.2 Seisupiduri tõhusus:
positiivne/negatiivne ⁽¹⁾

19. Traktor võeti EÜ tüübikinnituse saamiseks vastu (kuupäev) .....
20. Tüübikinnituskatseid teostav tehniline teenistus .....
21. Tehnilise teenistuse koostatud protokoll number .....
22. Tehnilise teenistuse koostatud protokoll number .....
23. EÜ tüübikinnitus piduriseadmele antakse/ei anta⁽¹⁾
24. Koht .....
25. Kuupäev .....
26. Allkiri .....
27. I lisa punktides 2.2.1, 2.2.2 ja 2.2.3 nimetatud dokumendid on lisatud käesolevale

⁽¹⁾ Mittevajalik maha tõmmata.

VI LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos muudatuste loeteluga

(artikkel 7)

Nõukogu direktiiv 76/432/EMÜ

(EÜT L 122, 8.5.1976, lk 1)

Nõukogu direktiiv 82/890/EMÜ

(EÜT L 378, 31.12.1982, lk 45)

Komisjoni direktiiv 96/63/EÜ

(EÜT L 253, 5.10.1996, lk 13)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/54/EÜ

(EÜT L 277, 10.10.1997, lk 24)

Ainult artikkel 1 lõige 1

Ainult, mis puudutab
direktiivi 76/432/EMÜ viidet
artikkel 1 esimene taane

B osa

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegade loetelu

(artikkel 7)

Direktiiv	ülevõtmise tähtaeg	kohaldamise tähtaeg
76/432/EMÜ	1. jaanuar 1977	1. oktoober 1977
82/890/EMÜ	21. juuni 1984	-
96/63/EÜ	1. oktoober 1997(*)	-
97/54/EÜ	22. september 1998	23. september 1998

(*) Vastavalt direktiivi 96/63/EÜ artiklile 2:

„1. Alates 1. oktoobrist 1997 ei tohi liikmesriigid:

keelduda traktoritüübile EMÜ tüübikinnituse andmisest, direktiivi 74/150/EMÜ artikli 10 lõike 1 viimases taandes nimetatud dokumendi väljastamisest ega siseriikliku tüübikinnituse andmisest, ega

keelata traktori registreerimist, müüki või kasutuselevõtmist,

piduriseadmetega seotud põhjustel, kui traktorid vastavad direktiivi 76/432/EMÜ (muudetud käesoleva direktiiviga) nõuetele.

2. Alates 1. märtsist 1998 liikmesriigid:

lõpetavad EÜ tüübikinnituse andmise ning direktiivi 74/150/EMÜ artikli 10 lõike 1 viimases taandes ettenähtud dokumendi väljastamise ning

võivad keelduda siseriikliku tüübikinnituse andmisest

traktoritüübile piduriseadmetega seotud põhjustel, kui direktiivi 76/432/EMÜ (muudetud käesoleva direktiiviga) nõuded ei ole täidetud.”

VII LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 76/432/EMÜ	Direktiiv 96/63/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1		Artikkel 1
Artikkel 2		-
-	Artikkel 2 lõige 1 sissejuhatav osa	Artikkel 2 lõige 1 sissejuhatav osa
-	Artikkel 2 lõige 1 esimene taane	Artikkel 2 lõige 1 punkt a
-	Artikkel 2 lõige 1 teine taane	Artikkel 2 lõige 1 punkt b
-	Artikkel 2 lõige 1 lõpusõnad	Artikkel 2 lõige 1 sissejuhatav osa
-	Artikkel 2 lõige 2 sissejuhatav osa	Artikkel 2 lõige 2
	Artikkel 2 lõige 2 esimene taane	-
	Artikkel 2 lõige 2 teine taane	Artikkel 2 lõige 2
	Artikkel 2 lõige 2 lõpusõnad	Artikkel 2 lõige 2

Artikkel 3
Artikkel 4
Artikkel 5
Artikkel 6 lõige 1
Artikkel 6 lõige 2
-
-
Artikkel 7
Lisad I kuni V
-
-

Artikkel 3
Artikkel 4
Artikkel 5
-
Artikkel 6
Artikkel 7
Artikkel 8
Artikkel 9
I kuni V lisa
VI lisa
VII lisa